

طراحی مدل یاددهی-یادگیری در فرایند تدریس

مؤلفان :

نادر عرب

زهرا دارایی فایکلائی

۱۳۹۵

- سرشناسه : عرب، هاجر، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور : طراحی مدل یاددهی- یادگیری در فرایند تدریس / مولفان هاجر عرب، زهرا دارایی قادیکلایی.
مشخصات نشر : تهران: نگار تابان، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری : ۱۰۶ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۲۴۱-۲-۳ : ۱۰۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : تدریس اثربخش
موضوع : Effective teaching
موضوع : روش شناسی
موضوع : Teaching -- Methodology
شناسه افزوده : دارایی قادیکلایی، زهرا، ۱۳۵۱ -
رده بندی کنگره : ۱۳۹۵ ۴ط۴۶/۱۰۲۵/۳I
رده بندی دیویی : ۳۷۱/۱۰۱
شماره کتابشناسی ملی : ۴۵۹ ۳۵۲

تهران- اندیشه- فاز ۱ - خیابان ۱۱ رسی- پلاک ۵ - واحد ۱
تلفن: ۰۹۳۶۶۹۵۸۹۵۳ - آدرس ایمیل: N.taban.pub@nlib.ir

نا کتاب : طراحی مدل یاددهی- یادگیری در فرایند تدریس
مولفان: هاجر عرب- زهرا دارایی قادیکلایی

ناشر : نگار تابان

نوبت چاپ و سال چاپ : اول - ۱۳۹۵

چاپخانه : تایماز

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه

قیمت : ۱۰۰۰۰ تومان

شابک : ۳- ۲- ۹۷۲۴۱-۹۷۸-۶۰۰

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

صفحه	عناوین
۶	مقدمه
۸	طرح مسئله
۹	تعریف طرح درس
۱۱	مراحل نوشتن طرح درس
۱۴	تاریخچه ی طراحی آموزش
۱۷	روش تدریس
۲۲	شاخص های تدریس مؤثر
۲۳	ارایه چارچوب کلی درس - آغاز تدریس
۳۳	عناصر تدریس مناسب
۴۰	طراحی آموزشی
۴۴	مروری بر نظریه های یادگیری
۶۶	مدل های یاددهی- یادگیری در فرایند تدریس
۶۶	روش تدریس بارش فکری
۷۰	روش تدریس حل مسئله
۷۱	الگوی تدریس بدیعه پردازی
۷۵	روش تدریس آزمایشی (آزمایشگاهی)
۷۶	روش تدریس بحث گروهی
۸۸	روش تدریس قصه گویی
۹۷	منابع

یکی از موضوعاتی که در سال های اخیر در مورد آن بسیار سخن گفته می شود و معلمان در پایه های مختلف ترغیب می شوند تا نحوه آموزش کلاسی خود را با توجه به آموزه های این مفهوم برنامه ریزی و اجرا کنند، مفهوم خلق موقعیت های یادگیری است. و بنابر می توان موقعیت یادگیری را فراهم آورد که پاسخگوی نارسایی های دو جنبه از فرایند آموزش باشند. یکی شیوه های تدریسی که در کلاس درس مورد استفاده قرار می گیرد. و بکار نظارتی، کنترلی نسبت به تدریس معلم) و دومی، کیفیت یادگیری دانش آموزان که همان رویکرد هدفگذاری و برنامه ریزی) مستمر می باشد. (کوروش متولی طرح پژوهشی ۱۳۷۸) دیریند موزا معتقد است: همه ی کودکان می توانند یاد بگیرند اگر ما بتوانیم راه یاد دادن به آنها را بیابیم (سوزا، ۲۰۰۳)

بنابراین تدریس امر ساده ای نیست. مربی در تدریس با متغیرهای متفاوتی سروکار دارد. او سعی می کند با دستکاری و کنترل متغیرهای محل، شرایط به وجود آورد که در آن یادگیری صورت گیرد شناخت و کنترل همه عوامل و متغیرهای دخیل، کار آسانی نیست. و شاید بتوان گفت غیر ممکن است. بدون شک در ایجاد محیط یادگیری عواملی همچون ویژگی های مربی و کار آموز، ساخت نظام آموزشی، محتوای آموزشی و دهها متغیر دیگری می توانند موثر باشند بدیهی است که مربی نمی تواند همه عوامل مذکور را تحت کنترل در آورد.

تسلط معلم بر روش ها و فنون آموزشی یکی از ملاک های شایستگی معلمان به حساب می آید. در واقع بسیاری از صاحب نظران این ملاک را بر دیگر ملاک های شایستگی معلمان ترجیح می دهند این روش عبارت است از سازماندهی فرآیند یاددهی - یادگیری و تعامل معلم و شاگرد بر اساس طرحی منظم و هدفدار. (شعبانی، ۱۳۸۴).

در یک تدریس موفق و اثر بخش علاوه بر شخصیت و مقام و منزلت علمی و اعتبار معلم در نزد شاگردان، شناخت انواع روش های تدریس و توانایی بکار گیری آنها در کلاس درس از اهمیت قابل توجهی برخوردار است اگر روش های تدریس به کار گرفته شده مناسب و نامتواخوانی داشته باشد تدریس می تواند بر انگیزاننده، امید بخش، اثر بخش و پویا باشد. اثر ترین و کارساز ترین امر در نظام تعلیم و تربیت، روش های یاددهی و یادگیری است. عبارتی تعلیم و تربیت، اساساً تعامل دو قطب سیال، یعنی معلم و دانش آموز است. و روش تدریس است که نحوه تعامل و شیوه به کارگیری امکانات و شرایط محیطی را آماده، رتسهیل می کند از روش های تدریس تقسیم بندی های گوناگونی ارائه شده است مانند معتمد غیر مستقیم، روش های فعال و غیر فعال، روش های سنتی و جدید. عمومیت شیوه ای سنتی در تدریس و رواج روش های تقریری که دانش آموزان را به فعل پذیری و پاسخ داری موق دهد، مورد نقد و انتقاد صاحب نظران تربیتی قرار گرفت. (پائولو فریر ص ۴۶). ترویج از صاحب نظران و علمای تعلیم و تربیت، تسلط به روش های تدریس را مهمتر از دانش و اطلاعات علمی معلم ارزیابی می نمایند. به طور کلی تجربه نشان داده است معلمانی که

به روش های تدریس مسلط بوده اند از دیگر همکاران خود که تنها به اطلاعات علمی تکیه داشته اند موفق تر بوده اند. (یغما، ۱۳۷۴، ص ۹)

بیان مساله

از آنجا که هر مسافری برای رسیدن به مقصد نیاز به نقشه راهی دارد که بتواند به آسانی ربهتر و سهولت به هدف برسد آموزش نیز نیاز به نقشه و طرحی دارد که رسیدن به آن هدف یادگیری عمده می باشد، نداشتن طرح درس مشکلات زیادی برای معلم بوجود می آورد. اینجاست که بین تدوین طراحی تدریس و تسهیل در امر یادگیری رابطه ای جدانشدنی وجود دارد از آنجا که مدت مدیدی است که همه ساله جشنواره الگوهای تدریس برگزار می شود، لذا در این کتاب برای آنکه در ارائه تدریس موفقیت بیشتری کسب نمایند، در پی آن هستند که در تدوین طرح درس و طراحی مدل یادگیری دقت بیشتری به خرج دهند تا مراحل و فرایند تدریس به سهولت پذیرد و یادگیری راحت تر و عمیق تر صورت گیرد. لذا طرح درس و طراحی مدل یادگیری که از مهمترین ابزار معلم برای ارائه تدریس می باشند اهمیت موضوع را در دسترس می گیرد. چرا که مدل آموزشی و طرح درس، فعالیت های آموزشی را هدفمند و جهت دار می کند.

نظام آموزشی فعلی کشورمان، یک نظامی است که برنامه آن منحصر به کتاب های درسی است که در کل کشور از آن استفاده می شود. (مشایخ ۱۳۷۵) لذا مهارت کم معلمان در شناخت هدف های آموزشی و کاربرد شیوه های مناسب تدریس که بدون